

Celebració del vintè aniversari del Termcat. — El 13 de maig de l'any 2005 va fer vint anys de la creació del Centre de Terminologia Termcat. Per a celebrar l'aniversari, el Centre va organitzar un conjunt d'actes emmarcats en una campanya comunicativa amb el lema «Vint anys en primer terme».

El primer dels actes organitzats van ser unes jornades de portes obertes a la seu del Termcat els dies 15 i 16 de juny. Es van convidar totes les persones interessades a visitar el Centre i a conèixer-ne de prop el funcionament i la feina que s'hi fa. L'espai es va organitzar en quatre exposicions temàtiques que permetien fer un recorregut pels vint anys de la institució. La primera exposició destacava les vint fites més rellevants de la història de l'entitat (els diccionaris olímpics, les col·laboracions internacionals, l'arribada d'Internet...), amb un record especial per a totes les persones que en un moment o un altre han format part del seu equip humà. Un segon espai exposava de manera gràfica aspectes tècnics dels eixos bàsics en què el Termcat organitza la seva actuació: la normalització terminològica, l'elaboració de diccionaris,

l'assessorament als usuaris, els processos i les eines de gestió terminològica, i la plataforma tecnològica que sosté tota aquesta activitat. El tercer espai permetia assistir a un conjunt de projeccions de vídeo que presentaven les activitats generals del Termcat, les eines que els usuaris tenen a l'abast de manera gratuïta (la Biblioteca, la Neoloteca i el Cercaterm), l'eina informàtica de què disposa el Centre dissenyada específicament per a la gestió multilingüe de la terminologia (el Gestor de Terminologia) i la informació que ofereix el lloc web del Centre (www.termcat.net). Finalment, en un quart espai els visitants també van poder fer un repàs de les publicacions en què el Termcat ha intervingut al llarg d'aquests vint anys, que sumen més de 470 obres terminològiques i materials de divulgació, pertanyents a diferents sectors del coneixement.

Durant la cloenda d'aquestes jornades, el secretari de Política Lingüística i president del Consorci Termcat, Miquel Pueyo, va visitar la seu del Centre per lliurar els premis dels concursos terminològics que s'havien organitzat per a tots els usuaris i visitants del lloc web. Les jornades van esdevenir, doncs, un pas més per acostar la terminologia a la societat catalana.

El segon acte de celebració de l'aniversari consistí en l'organització d'una jornada científica, el 16 de novembre, a la Sala Auditori del Palau de la Generalitat de Catalunya, en què es va aprofundir sobre el paper de la normalització terminològica en la nostra llengua. La iniciativa es va presentar com la primera edició dels Espais Terminològics, que volen esdevenir un punt de trobada periòdic en l'agenda temàtica del sector que permeti el diàleg i el debat sobre aspectes clau de l'àmbit terminològic per a professionals de l'assessorament lingüístic, de la traducció, de la comunicació, de la gestió de la informació, de la terminologia, de la investigació i de la ciència, i en general per a tots els agents socials que fan ús de la terminologia com a vehicle comunicatiu en la seva vida professional.

L'Espai Terminològic 2005, doncs, va aplegar especialistes de diferents àmbits del coneixement que van debatre sobre la normalització terminològica i els reptes de futur de la terminologia en llengua catalana en un context multilingüe i en un marc social de globalització. La intenció era donar veu a tots els actors implicats en aquest àmbit perquè les seves reflexions contribuïssin a la fixació de les millors iniciatives encaminades a la promoció de la terminologia catalana.

L'acte de presentació de la jornada fou presidit per Josep Bargalló, conseller primer del Govern de la Generalitat de Catalunya, i hi participaren també Miquel Pueyo, secretari de Política Lingüística; Joan Martí, president de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, i Rosa Colomer, directora del Termcat. El desenvolupament de la jornada es va basar en tres ponències plenàries —cadascuna de les quals presentada per un dels tres exdirectors del Centre, Isidor Marí, Ester Franquesa i M. Teresa Cabré—, una taula rodona i l'acte de presentació d'una nova línia editorial del Termcat.

La primera ponència pretenia analitzar la viabilitat de produir ciència en català en un espai científic condicionat per les revistes especialitzades de més impacte i per la primacia de la llengua anglesa. Per a aquesta anàlisi, es va convidar el doctor David Jou, catedràtic de Física de la Universitat Autònoma de Barcelona, que va pronunciar la conferència titulada *Ciència en català: eina de recerca i estímul cultural*, en la qual va fer un complet estat de la qüestió sobre les possibilitats reals de dur a terme una recerca científica capdavantera en la nostra llengua, i sobre les condicions que hi poden contribuir decisivament.

Per a reflexionar sobre la situació de la terminologia catalana en un context mediàtic universalitzat, i sobre les condicions que han de permetre la convivència del català amb les llengües dominants en les plataformes digitals i en els nous suports de comunicació, la segona ponència va anar a càrrec de Vicent Partal, director del diari electrònic *Vilaweb*. En el seu parlament, amb el títol *Mitjans digitals: el repte de la creació i aplicació de nova terminologia*,

Partal va fer èmfasi en la necessitat d'assegurar la presència del català a la xarxa, i va fer una crida a la creativitat i a la iniciativa desacomplexada.

També es va buscar una perspectiva internacional, que permetés el contrast d'experiències de normalització terminològica amb altres centres de referència que facin un paper paral·lel al Termcat. Aquesta perspectiva la va oferir Anna-Lena Bucher, directora del Centre Suec de Terminologia (TNC), amb la conferència titulada *Terminology work: the Swedish way*. La seva intervenció va acostar al públic la realitat d'un centre en què el suport econòmic no és assegurat pels fons públics, sinó que participa directament en el teixit industrial i professional atesa la importància de la terminologia com a element d'homogeneïtzació i de qualitat en els processos productius.

En una taula rodona coordinada per Xavier Fargas, cap de l'Àrea de Normalització del Termcat, es van abordar altres perspectives que van facilitar una visió encara més completa del panorama ofert. Hi participaren professionals d'àmbits diversos. Laura Escorihuela, traductora i intèrpret de llarga experiència en literatura i en textos especialitzats, centrà la seva intervenció a concretar quins dels serveis oferts pel Centre de Terminologia resulten més útils per al traductor. Ricard Fité, responsable de l'edició catalana d'*El Periódico*, posà diversos exemples que demostraven la presència de terminologia especialitzada en un diari de difusió general —incloent-hi un bon nombre de formes que potser no es poden considerar pròpiament terminològiques, però que es fan servir sovint en els textos d'informació especialitzada, i per a les quals és difícil trobar solucions adequades des de la doble perspectiva terminològica i comunicativa—, i remarcà la importància d'establir vies de col·laboració entre les entitats amb capacitat normativa i els professionals lingüístics. Lluís Rius, director d'Edicions i Projectes de Difusió de la Universitat Oberta de Catalunya, va fer una exposició acurada sobre les condicions que regulen la publicació de textos especialitzats universitaris, que actualment es duu a terme sobretot a la xarxa, i com afecten aquestes condicions el desenvolupament de la terminologia. Marta Torres, lingüista de la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya, va exposar algunes de les iniciatives empreses des de l'Administració catalana per impulsar, en el marc del potencial de creixement de les tecnologies associades a la informació, la presència de la terminologia catalana també en aquest àmbit. Finalment, Guillem Vanrell, doctor en Bioquímica i director tècnic de Vinyes Mortitx, de Mallorca, exposà la perspectiva de l'usuari avançat de la terminologia, l'especialista que, en la cerca de la màxima qualitat en la difusió del coneixement que li és propi, necessita recursos terminològics àgils i prestigiosos.

L'Espai Terminològic 2005 va acollir també els punts de vista i les aportacions de diversos participants en els col·loquis que van seguir a cadascuna de les ponències, i es va cloure amb l'acte de presentació del primer títol de la col·lecció En Primer Terme. Es tracta d'una iniciativa editorial del Termcat, en col·laboració amb Eumo, l'editorial de la Universitat de Vic, per a donar difusió als coneixements acumulats per l'experiència en el treball en terminologia i als criteris en què es basa aquesta feina. Aquesta nova col·lecció pretén oferir al conjunt de la societat catalana els documents que, al marge dels diccionaris especialitzats, elabora el Termcat en l'exercici de la seva activitat com a centre de referència en terminologia, i s'estructura inicialment en dues sèries: la sèrie Criteris i Mètodes recull els documents aprovats pel Consell Supervisor del Termcat o elaborats per les àrees de recerca del Centre en què es descriuen aspectes metodològics o relacionats amb els criteris de fons de l'activitat terminològica, i la segona sèrie, Papers, respon a la necessitat de donar difusió a tot un conjunt de documents que el Termcat elabora amb motiu de la participació en congressos, jornades i actes diversos, i que sovint són l'expressió d'un treball aplicat que només es duu a terme en el Centre.

El títol amb què es va obrir la col·lecció és *Manlleus i calcs lingüístics en terminologia*. És una publicació que recull els criteris que el Consell Supervisor del Termcat, l'òrgan col·legiat que s'encarrega de la fixació formal dels termes dels àmbits especialitzats, aplica en l'estudi i el tractament dels manlleus i dels calcs en terminologia. La presentació va anar a càrrec del doctor Jordi Ginebra, professor del Departament de Filologia Catalana de la Universitat Rovira i Virgili, que destacà la importància de l'esforç de fixar criteris, perquè aquesta mena d'actuacions acaben tenint un impacte més important que les accions més puntuals. En l'acte de presentació també intervingueren Eusebi Coromina, cap de projectes editorials d'Eumo Editorial; Joan Veny, president del Consell Supervisor del Termcat, i Rosa Colomer, directora del Termcat.

Com a epíleg dels actes de celebració dels vint anys del Termcat, l'últim acte que s'ha previst és la presentació de l'obra *La normalització terminològica en català: criteris i termes 1986-2004*, el dia 20 d'abril del 2006 a la sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans. El llibre, editat per Publicacions de l'Abadia de Montserrat, recull tots els termes normalitzats durant aquests primers vint anys pel Consell Supervisor del Termcat. El recull es presenta precedit per una extensa introducció metodològica on es descriuen els principis que regulen l'activitat de normalització terminològica i els criteris que s'hi tenen en compte.

Les iniciatives de celebració del vintè aniversari del Termcat han esdevingut l'expressió que, efectivament, després de «vint anys en primer terme», la societat catalana ha estat capaç de consolidar un organisme que duu a terme una funció referencial en l'àmbit terminològic, tant pel volum de feina feta, amb qualitat i rigor metodològics, com sobretot per la vocació de servei que en justifica l'existència. [X. F.]